

DYREKTYWY

DYREKTYWA RADY 2009/50/WE

z dnia 25 maja 2009 r.

w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 pkt 3a i 4 akapitu pierwszego,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym ⁽²⁾,po konsultacji z Komitetem Regionów ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ramach działań służących stopniowemu ustanawianiu przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Traktat przewiduje środki w dziedzinie azylu, imigracji i ochrony praw obywateli państw trzecich.
- (2) Traktat przewiduje, że Rada przyjmuje środki dotyczące polityki migracyjnej odnoszące się do warunków wjazdu i pobytu, standardów w zakresie procedur wydawania przez państwa członkowskie długoterminowych wiz i zezwoleń na pobyt oraz środki określające prawa i warunki, na których obywatele państw trzecich przebywający legalnie w jednym państwie członkowskim mogą przebywać w innych państwach członkowskich.
- (3) W marcu 2000 r. Rada Europejska obradująca w Lizbonie wyznaczyła cel, zgodnie z którym gospodarka Wspólnoty oparta na wiedzy ma stać się najbardziej konkurencyjna i dynamiczna na świecie, zdolna do zrównoważonego rozwoju gospodarczego i zapewnienia do 2010 r. lepszych i liczniejszych miejsc pracy oraz większej spójności społecznej. Środki mające na celu przy-

ciągnięcie i zatrzymanie wysoko wykwalifikowanego personelu z państw trzecich przewidziane w ramach podejścia opartego na potrzebach państw członkowskich powinny być rozpatrywane w szerszym kontekście strategii lizbońskiej i komunikatu Komisji z dnia 11 grudnia 2007 r. dotyczącego zintegrowanych wytycznych w sprawie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

- (4) W programie haskim, przyjętym przez Radę Europejską w dniach 4–5 listopada 2004 r., uznano, że legalna migracja będzie odgrywać ważną rolę w umacnianiu w Europie gospodarki opartej na wiedzy, przyczyniając się do rozwoju gospodarczego, a tym samym do wprowadzenia w życie strategii lizbońskiej. Rada Europejska zaprosiła Komisję do przedstawienia planu polityki w dziedzinie legalnej migracji, w tym procedur przyjmowania imigrantów, dzięki któremu możliwe będzie szybkie reagowanie na zmieniający się popyt na pracę imigrantów na rynku pracy.
- (5) W dniach 14–15 grudnia 2006 r. Rada Europejska uzgodniła podjęcie w 2007 r. wielu kroków zmierzających między innymi do opracowania sprawnie zarządzanych strategii w dziedzinie legalnej imigracji – przy pełnym poszanowaniu krajowych kompetencji – aby pomóc państwom członkowskim w zaspokojeniu obecnego i przyszłego zapotrzebowania na pracowników.
- (6) Dla realizacji celów strategii lizbońskiej istotne znaczenie ma również wspieranie mobilności na terytorium UE wysoko wykwalifikowanych pracowników będących obywatelami Unii, w szczególności tych z państw członkowskich, które przystąpiły w latach 2004 i 2007. Wdrażając niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie zobowiązane są przestrzegać zasady preferencji wspólnotowej, wyrażonej w szczególności w odpowiednich postanowieniach aktów przystąpienia z roku 2003 i z roku 2005.
- (7) Niniejsza dyrektywa ma się przyczynić do realizacji tych celów oraz do zaradzenia problemowi niedoboru pracowników poprzez ułatwienie – w celu umożliwienia zatrudnienia pracowników mających wysokie kwalifikacje – przyjmowania i mobilności obywateli państw trzecich przybywających na okres dłuższy niż trzy miesiące, aby uczynić Wspólnotę bardziej atrakcyjną dla takich pracowników z całego świata oraz wesprzeć jej konkurencyjność i wzrost gospodarczy. Aby osiągnąć te cele, należy ułatwić przyjmowanie wysoko wykwalifikowanych pracowników i ich rodzin poprzez ustanowienie

⁽¹⁾ Opinia z dnia 20 listopada 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Opinia z dnia 9 lipca 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Opinia z dnia 18 czerwca 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

szybkiej procedury ich przyjmowania oraz przyznanie im w wielu dziedzinach takich samych praw socjalnych i ekonomicznych jak te, które przysługują obywatelom przyjmującego państwa członkowskiego. Należy również wziąć pod uwagę priorytety, potrzeby rynku pracy i zdolność absorpcji państw członkowskich. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na kompetencje państw członkowskich do utrzymania lub wprowadzenia nowych krajowych zezwoleń na pobyt do wszelkich celów związanych z zatrudnieniem. Zainteresowani obywatele państw trzecich powinni mieć możliwość występowania o niebieską kartę UE lub o krajowe zezwolenie na pobyt. Ponadto niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać możliwości posiadacza niebieskiej karty UE do korzystania z dodatkowych uprawnień i korzyści, które przewiduje prawo krajowe i które są zgodne z niniejszą dyrektywą.

- (8) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać prawa państw członkowskich do określania maksymalnej liczby obywateli państw trzecich przybywających na jego terytorium w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji. Powinno to dotyczyć także obywateli państw trzecich, którzy pragną pozostać na terytorium państwa członkowskiego w celu wykonywania za wynagrodzeniem działalności gospodarczej i którzy legalnie przebywają w tym państwie członkowskim na podstawie innych systemów, takich jak studenci, którzy właśnie ukończyli studia, albo naukowcy, przyjęci na podstawie dyrektywy Rady 2004/114/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie⁽¹⁾ oraz dyrektywy Rady 2005/71/WE z dnia 12 października 2005 r. w sprawie szczególnej procedury przyjmowania obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych⁽²⁾, odpowiednio, i którzy nie korzystają z ujednoliconych warunków dostępu do rynku pracy państwa członkowskiego na podstawie przepisów wspólnotowych lub krajowych. Ponadto jeśli chodzi o liczbę przyjmowanych osób, państwa członkowskie zachowują możliwość nieprzyznawania zezwoleń na pobyt do celów zatrudnienia w ogóle lub w pewnych zawodach, sektorach gospodarki lub regionach.
- (9) Do celów niniejszej dyrektywy, aby ocenić, czy dany obywatel państwa trzeciego ma kwalifikacje uzyskane w ramach kształcenia na poziomie wyższym, można umieścić odesłanie do poziomów 5a i 6 określonych w klasyfikacji ISCED 1997 („Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji”).
- (10) Niniejsza dyrektywa powinna zapewnić elastyczny system wjazdu dostosowany do zapotrzebowania, opierający się na obiektywnych kryteriach, takich jak minimalny próg wynagrodzenia porównywalny z poziomem wynagrodzenia w państwach członkowskich oraz kwalifikacje zawodowe. W celu zagwarantowania minimalnego poziomu harmonizacji warunków przyjmowania na terytorium Wspólnoty konieczne jest ustalenie wspól-

nego, minimalnego współczynnika progu wynagrodzenia. Ten próg wynagrodzenia ustala poziom minimalny; państwa członkowskie będą mogły określić wyższy próg wynagrodzenia. Państwa członkowskie powinny wyznaczyć swoje progi wynagrodzenia stosownie do sytuacji na wewnętrznym rynku pracy, jego struktury oraz swojej ogólnej polityki imigracyjnej. Można przewidzieć odstępstwa od głównego systemu dotyczące progu wynagrodzenia dla określonych zawodów, jeśli dane państwo członkowskie jest zdania, że jest zbyt mało osób je wykonujących, i gdy zawody te stanowią część głównych grup 1 i 2 klasyfikacji ISCO („Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Zawodów”).

- (11) Celem niniejszej dyrektywy jest jedynie określenie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, w ramach systemu niebieskiej karty UE, w tym kryteriów kwalifikowalności dotyczących progu wynagrodzenia. Jedynym celem stosowania progu wynagrodzenia jest pomoc w ustaleniu, z uwzględnieniem obserwacji statystycznych publikowanych przez Komisję (Eurostat) lub zainteresowane państwa członkowskie, zakresu stosowania niebieskiej karty UE, ustanowionego przez każde państwo członkowskie na podstawie wspólnych zasad. Celem dyrektywy nie jest określanie wynagrodzeń, zatem nie wprowadza ona odstępstw od przepisów lub praktyk na szczelbu państw członkowskich ani układów zbiorowych, ani nie może być stosowana jako element harmonizacji w tej dziedzinie. Niniejsza dyrektywa w pełni respektuje kompetencje państw członkowskich, w szczególności w kwestiach zatrudnienia, pracy i w kwestiach socjalnych.
- (12) Po wydaniu przez państwo członkowskie decyzji o przyjęciu obywatela państwa trzeciego, który spełnia stosowne kryteria i który wystąpił o niebieską kartę UE, obywatel ten powinien otrzymać specjalne zezwolenie na pobyt, o którym mowa w niniejszej dyrektywie i które powinno zezwalać na stopniowe uzyskiwanie dostępu do rynku pracy oraz korzystanie z przyznanego temu obywatelowi i jego rodzinie praw do pobytu i mobilności. Ustalając ostateczny termin rozpatrzenia wniosku o niebieską kartę UE, nie należy uwzględniać czasu potrzebnego na uznanie kwalifikacji zawodowych ani czasu potrzebnego, w stosownym przypadku, na wydanie wizy. Niniejsza dyrektywa nie narusza krajowych procedur uznawania dyplomów. Wyznaczenie właściwych organów w ramach niniejszej dyrektywy nie narusza roli i zakresu odpowiedzialności innych organów krajowych ani, w odpowiednich przypadkach, partnerów społecznych, w odniesieniu do rozpatrywania wniosku i podejmowania decyzji w jego sprawie.
- (13) Wzór niebieskiej karty UE powinien być zgodny z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich⁽³⁾, co umożliwi państwom członkowskim dostęp do tych informacji, przede wszystkim dotyczących warunków zezwolenia na pracę przyznanych danej osobie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 23.12.2004, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. L 289 z 3.11.2005, s. 15.

⁽³⁾ Dz.U. L 157 z 15.6.2002, s. 1.

- (14) Obywatelom państw trzecich posiadającym ważny dokument podróży oraz niebieską kartę UE wydaną przez państwo członkowskie, które w pełni stosuje przepisy dorobku Schengen, należy zezwolić na wjazd i swobodne przemieszczanie się na terytorium innego państwa członkowskiego w pełni stosującego dorobek z Schengen, przez okres nieprzekraczający trzech miesięcy, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiającym wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) ⁽¹⁾ oraz art. 21 Konwencji wykonawczej do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między rządami państw Unii Gospodarczej Beneluxu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach.
- (15) Mobilność zawodową i geograficzną wysoko wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich należy uznać za jeden z podstawowych mechanizmów zwiększania wydajności rynku pracy, zapobiegania niedoborom pracowników o określonych kwalifikacjach i wyrównywania regionalnych dysproporcji. Aby zapewnić przestrzeganie zasady preferencji wspólnotowej oraz zapobiec potencjalnemu nadużywaniu systemu, mobilność zawodowa wysoko wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich w pierwszych dwóch latach legalnego zatrudnienia w państwie członkowskim powinna być ograniczona.
- (16) Niniejsza dyrektywa jest w pełni zgodna z zasadami równego traktowania obywateli państw członkowskich i posiadaczy niebieskiej karty UE w odniesieniu do wynagrodzenia, jeśli osoby takie znajdują się w porównywalnej sytuacji.
- (17) Równe traktowanie posiadaczy niebieskiej karty UE nie obejmuje środków w dziedzinie szkolenia zawodowego, które są finansowane w ramach systemów pomocy społecznej.
- (18) Posiadacze niebieskiej karty UE powinni podlegać takim samym zasadom, jeśli chodzi o zabezpieczenie społeczne. Działy zabezpieczenia społecznego zostały określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie ⁽²⁾. Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzające przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo ⁽³⁾, rozszerza zakres zastosowania przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 na obywateli państw trzecich, którzy przebywają legalnie we Wspólnocie i których sytuacja ma charakter transgraniczny. Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące równego traktowania w odniesieniu do zabezpieczenia społecznego stosuje się również bezpośrednio do osób wjeżdżających na terytorium państwa członkowskiego bezpośrednio z państwa trzeciego, pod warunkiem że osoby te mają prawo pobytu jako posiadacze ważnej niebieskiej karty UE, w tym w okresie czasowego bezrobocia, i że spełniają określone w prawie krajowym warunki kwalifikowalności do danych świadczeń socjalnych.
- Niniejsza dyrektywa nie powinna jednak przyznawać posiadaczom niebieskiej karty UE szerszych praw niż prawa już przyznane w obowiązującym prawie wspólnotowym w dziedzinie zabezpieczenia społecznego tym obywatelom państw trzecich, których sytuacja ma charakter transgraniczny pomiędzy państwami członkowskimi. Niniejsza dyrektywa nie powinna ponadto przyznawać praw w sytuacjach, które wykraczają poza zakres prawa wspólnotowego, takie jak, na przykład, sytuacja członka rodziny mającego miejsce pobytu w państwie trzecim.
- (19) Kwalifikacje zawodowe uzyskane przez obywatela państwa trzeciego w innym państwie członkowskim należy uznawać w taki sam sposób, jak w przypadku obywateli Unii. Kwalifikacje uzyskane w państwie trzecim należy uwzględniać zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych ⁽⁴⁾.
- (20) W pierwszym okresie legalnego pobytu pracownika z państwa trzeciego o wysokich kwalifikacjach jego mobilność geograficzna we Wspólnocie powinna być kontrolowana i dostosowana do bieżących potrzeb. Należy ustanowić odstępstwa od dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi ⁽⁵⁾, aby zapobiec pokrzywdzeniu wysoko wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich, którzy są mobilni geograficznie i którzy nie uzyskali jeszcze statusu długoterminowych rezydentów WE, o którym mowa w tej dyrektywie, oraz by zachęcać do migracji geograficznej i cyrkulacyjnej.
- (21) Należy wspierać i podtrzymywać mobilność wysoko wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich między Wspólnotą a ich państwami pochodzenia. Należy ustanowić odstępstwa od dyrektywy 2003/109/WE, aby przedłużyć okres nieobecności na terytorium Wspólnoty, który nie powoduje przerwania okresu legalnego i nieprzerwanego pobytu, będącego warunkiem uzyskania statusu długoterminowego rezydenta WE. Należy również zezwolić na dłuższe okresy nieobecności niż te przewidziane w dyrektywie 2003/109/WE po uzyskaniu przez wysoko wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich statusu długoterminowych rezydentów WE, by wspierać migrację cyrkulacyjną.

⁽¹⁾ Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 149 z 5.7.1971, s. 2.

⁽³⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 16 z 23.1.2004, s. 44.

- (22) W toku wdrażania niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny powstrzymać się od aktywnej rekrutacji w sektorach cierpiących na niedobór personelu w krajach rozwijających się. Należy opracować etyczne strategie i zasady rekrutacji obowiązujące pracodawców z sektora publicznego i prywatnego w sektorach o kluczowym znaczeniu, na przykład w sektorze zdrowia, jak podkreślono w konkluzjach Rady i państw członkowskich z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie europejskiego programu działań na rzecz rozwiązania poważnego niedoboru pracowników służby zdrowia w krajach rozwijających się (2007–2013), oraz, w stosownych przypadkach, w sektorze kształcenia. Uregulowania te należy poprzeć opracowaniem i zastosowaniem mechanizmów, wytycznych i innych narzędzi ułatwiających, w stosownych przypadkach, migrację cyrkulacyjną i czasową, jak również innych środków mogących zminimalizować negatywne i zmaksymalizować pozytywne skutki imigracji wysoko wykwalifikowanych pracowników dla krajów rozwijających się, by „drenaż mózgów” zmienił się w ich pozyskiwanie.
- (23) Korzystne warunki łączenia rodzin oraz dostępu małżonków do rynku pracy powinny stanowić podstawowy element niniejszej dyrektywy, służący pozyskaniu wysoko wykwalifikowanych pracowników państw trzecich. Aby osiągnąć ten cel, należy ustanowić specjalne odstępstwa od dyrektywy Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin⁽¹⁾. Odstępstwo przewidziane w art. 15 ust. 3 niniejszej dyrektywy nie uniemożliwia państwom członkowskim utrzymywania lub wprowadzania warunków i środków integracji, w tym szkoleń językowych, przeznaczonych dla członków rodzin posiadaczy niebieskiej karty UE.
- (24) Należy ustanowić specjalne przepisy dotyczące sprawozdawczości w celu monitorowania wdrażania niniejszej dyrektywy, w celu ustalenia jej potencjalnego wpływu na zjawisko „drenażu mózgów” w krajach rozwijających się i ewentualnego przeciwdziałania mu, by uniknąć marnowania potencjału intelektualnego. Państwo członkowskie powinno corocznie przekazywać Komisji stosowne dane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej⁽²⁾.
- (25) Z uwagi na fakt, iż cele niniejszej dyrektywy, mianowicie wprowadzenie specjalnej procedury przyjmowania i ustanowienie warunków dotyczących wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich na dłużej niż trzy miesiące w państwach członkowskich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji i członków ich rodzin, nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, w szczególności w kwestii zapewnienia ich mobilności między państwami członkowskimi, natomiast możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (26) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych oraz jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej i odzwierciedlonymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (27) Zgodnie z ust. 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽³⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzenia, na własne potrzeby i w interesie Wspólnoty, tabel, które w możliwie najszerszym zakresie wykażą związek między niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji, oraz do podania ich do publicznej wiadomości.
- (28) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, te państwa członkowskie nie uczestniczą w przyjęciu niniejszej dyrektywy i w związku z tym nie są nią związane ani jej nie stosują.
- (29) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i w związku z tym nie jest nią związana ani jej nie stosuje.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Celem niniejszej dyrektywy jest określenie:

- a) warunków wjazdu obywateli państw trzecich, posiadaczy niebieskiej karty UE na terytorium państw członkowskich i pobytu na tym terytorium przez okres dłuższy niż trzy miesiące w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz określenie warunków wjazdu i pobytu członków ich rodzin;
- b) warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich i członków ich rodzin, o których mowa w lit. a), na terytorium państw członkowskich innych niż pierwsze państwo członkowskie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 251 z 3.10.2003, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 23.

⁽³⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, s. 1.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „obywatel państwa trzeciego” oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 17 ust. 1 Traktatu;
- b) „zatrudnienie w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji” oznacza zatrudnienie osoby, która:
 - w danym państwie członkowskim jest chroniona jako pracownik na podstawie krajowego prawa dotyczącego zatrudnienia lub zgodnie z praktyką krajową, niezależnie od zachodzącego stosunku prawnego, do celów rzeczywistego i efektywnego wykonywania pracy na rzecz lub pod kierownictwem innej osoby,
 - otrzymuje wynagrodzenie, oraz
 - posiada wymagane, odpowiednie i szczególne kompetencje, potwierdzone wyższymi kwalifikacjami zawodowymi;
- c) „niebieska karta UE” oznacza zezwolenie opatrzone napisem „Niebieska Karta UE”, uprawniające posiadacza do pobytu i pracy na terytorium państwa członkowskiego na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie;
- d) „pierwsze państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, które jako pierwsze przyznaje obywatelowi państwa trzeciego niebieską kartę UE;
- e) „drugie państwo członkowskie” oznacza każde państwo członkowskie niebędące pierwszym państwem członkowskim;
- f) „członkowie rodziny” oznaczają obywateli państw trzecich określonych w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/86/WE;
- g) „wyższe kwalifikacje zawodowe” oznaczają kwalifikacje, które są poświadczane dowodem kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia na poziomie wyższym lub – w drodze odstępstwa, jeżeli stanowi tak prawo krajowe – co najmniej pięcioletnim doświadczeniem zawodowym na poziomie porównywalnym do kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia na poziomie wyższym i które odpowiadają zawodowi lub sektorowi określonym w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy;
- h) „kwalifikacje uzyskane w ramach kształcenia na poziomie wyższym” oznaczają wszelkie dyplomy, świadectwa lub inne dowody oficjalnych kwalifikacji wydane przez właściwy organ, potwierdzające pomyślne ukończenie programu studiów wyższych, czyli cyklu zajęć prowadzonych przez instytucję edukacyjną uznaną za instytucję szkolnictwa wyższego przez państwo, w którym ma ona siedzibę. Do celów niniejszej dyrektywy kwalifikacje uzyskane w ramach kształcenia na poziomie wyższym są uwzględniane, pod warunkiem że czas studiów niezbędny do ich uzyskania wyniósł co najmniej trzy lata;

- i) „doświadczenie zawodowe” oznacza faktyczne i legalne wykonywanie danego zawodu;
- j) „zawód regulowany” oznacza zawód regulowany zdefiniowany w art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36/WE.

Artykuł 3

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie na terytorium państwa członkowskiego w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie.
2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do obywateli państw trzecich:
 - a) którzy są uprawnieni do pobytu w państwie członkowskim ze względu na ochronę czasową lub złożyli wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt na tej podstawie i oczekują na wydanie decyzji dotyczącej ich statusu;
 - b) którzy korzystają z ochrony międzynarodowej zgodnie z dyrektywą Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej ochrony ⁽¹⁾ lub wystąpili z wnioskiem o ochronę międzynarodową zgodnie z tą dyrektywą i których sprawa nie została jeszcze zakończona ostateczną decyzją;
 - c) którzy korzystają z ochrony zgodnie z prawem krajowym, zobowiązaniami międzynarodowymi lub krajową praktyką danego państwa członkowskiego lub którzy wystąpili z wnioskiem o ochronę zgodnie z prawem krajowym, zobowiązaniami międzynarodowymi lub krajową praktyką danych państw członkowskich i których sprawa nie została jeszcze zakończona ostateczną decyzją;
 - d) którzy ubiegają się o prawo pobytu w jednym z państw członkowskich jako naukowcy w rozumieniu dyrektywy 2005/71/WE w celu przeprowadzenia projektu badawczego;
 - e) którzy są członkami rodzin obywateli Unii, którzy skorzystali lub korzystają obecnie z prawa do swobodnego przemieszczania się na terytorium Wspólnoty zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich ⁽²⁾;
 - f) którzy posiadają status długoterminowego rezydenta WE w jednym z państw członkowskich zgodnie z dyrektywą 2003/109/WE i korzystają z prawa do pobytu w innym państwie członkowskim w celu wykonywania działalności zarobkowej na cudzy lub własny rachunek;

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 30.9.2004, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77.

- g) którzy wjeżdżają do państwa członkowskiego na podstawie zobowiązań zawartych w umowie międzynarodowej dotyczącej ułatwienia wjazdu i czasowego pobytu osób fizycznych należących do pewnych kategorii i zajmujących się wymianą handlową i inwestycjami;
- h) których przyjęto na terytorium państwa członkowskiego jako pracowników sezonowych;
- i) których wydalenie wstrzymano ze względu na okoliczności faktyczne lub przesłanki prawne;
- j) którzy są obywatelami państw trzecich objętych dyrektywą 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług⁽¹⁾, jeżeli są oni delegowani na terytorium danego państwa członkowskiego.

Ponadto niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do obywateli państw trzecich i członków ich rodzin, niezależnie od ich narodowości, którzy, na mocy porozumień między Wspólnotą i jej państwami członkowskimi a tymi państwami trzecimi, korzystają z praw do swobodnego przemieszczania się równoważnych prawom obywateli Unii.

3. Niniejsza dyrektywa nie narusza żadnych umów zawartych między Wspólnotą lub jej państwami członkowskimi a państwem trzecim lub państwami trzecimi, dotyczących wyłączenia określonych zawodów z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy, aby w sektorach cierpiących na niedobór personelu zagwarantować etyczną rekrutację poprzez ochronę zasobów ludzkich w krajach rozwijających się będących sygnatariuszami tych umów.

4. Niniejsza dyrektywa nie narusza prawa państw członkowskich do wydawania zezwoleń na pobyt innych niż niebieska karta UE w celach związanych z zatrudnieniem. Takie zezwolenia na pobyt nie uprawniają do pobytu w innych państwach członkowskich, tak jak przewiduje to niniejsza dyrektywa.

Artykuł 4

Korzystniejsze postanowienia

1. Niniejsza dyrektywa nie narusza korzystniejszych postanowień zawartych w:
- a) prawie wspólnotowym, w tym w umowach dwu- i wielostronnych zawartych między Wspólnotą lub Wspólnotą i jej państwami członkowskimi a państwem trzecim lub państwami trzecimi;
 - b) umowach dwu- lub wielostronnych zawartych między jednym państwem członkowskim lub większą ich liczbą a jednym państwem trzecim lub większą ich liczbą.

2. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na prawo państw członkowskich do przyjęcia lub utrzymania korzystniejszych przepisów w stosunku do osób, do których ma ona zastosowanie, w odniesieniu do następujących przepisów niniejszej dyrektywy:

- a) art. 5 ust. 3 w zastosowaniu art. 18;
- b) art. 11, art. 12 ust. 1 zdanie drugie, art. 12 ust. 2, art. 13, 14, 15 i art. 16 ust. 4.

ROZDZIAŁ II

WARUNKI PRZYJĘCIA

Artykuł 5

Kryteria przyjęcia

1. Nie naruszając art. 10 ust. 1, obywatel państwa trzeciego składający wniosek o niebieską kartę EU zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy:

- a) przedkłada ważną umowę o pracę lub, jak stanowi prawo krajowe, wiążącą ofertę pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji na okres co najmniej jednego roku w danym państwie członkowskim;
- b) przedkłada dokument stwierdzający wypełnienie warunków w prawie krajowym do wykonywania przez obywateli Unii zawodu regulowanego określonego w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy, zgodnie z prawem krajowym;
- c) w przypadku zawodów nieregulowanych przedkłada dokumenty poświadczające właściwe wyższe kwalifikacje zawodowe w zawodzie lub sektorze określonym w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy, ustanowione prawem krajowym;
- d) przedkłada ważny dokument podróży, zgodnie z prawem krajowym, wniosek o wizę lub wizę, jeśli wymagane, oraz dowód posiadania ważnego zezwolenia na pobyt lub krajowej wizy długoterminowej, jeśli wymagana. Państwa członkowskie mogą wymagać, by okres ważności dokumentu podróży obejmował co najmniej początkowy okres ważności zezwolenia na pobyt;
- e) przedkłada dowód, że został objęty lub, jeżeli tak stanowi prawo krajowe, złożył wniosek o objęcie go ubezpieczeniem zdrowotnym chroniącym przed wszystkimi rodzajami ryzyka, od których zazwyczaj ubezpieczeni są obywatele danego państwa członkowskiego, i ważnego przez okresy, w których takie ubezpieczenie i związane z nim świadczenia nie przysługują wnioskodawcy w związku z zawartą umową o pracę ani nie wynikają z tej umowy;
- f) nie jest uznawany za osobę stanowiącą zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego ani zdrowia publicznego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1.

2. Państwa członkowskie mogą wprowadzić wymóg, aby wnioskodawca przedstawił swój adres na terytorium danego państwa członkowskiego.

3. Oprócz warunków określonych w ust. 1, roczne wynagrodzenie brutto wynikające z miesięcznego lub rocznego wynagrodzenia podanego w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy nie może być niższe od odnośnego krajowego progu wynagrodzenia za pracę, określanego i publikowanego w tym celu przez państwa członkowskie, a próg ten nie może być niższy niż półtora raza średniego rocznego wynagrodzenia brutto w danym państwie członkowskim.

4. Wdrażając przepisy ust. 3, państwa członkowskie mogą wymagać, aby zostały spełnione wszystkie warunki odnośnych przepisów ustawowych, układów zbiorowych lub praktyk stosowanych w odnośnych grupach zawodowych wobec pracowników o wysokich kwalifikacjach.

5. W drodze odstępstwa od ust. 3 i do celów zatrudnienia w zawodach, w których istnieje szczególnie zapotrzebowanie na pracowników z państw trzecich i które należą do głównych grup 1 i 2 ISCO, próg wynagrodzenia może być co najmniej 1,2 razy większy niż średnie roczne wynagrodzenie brutto w tym państwie członkowskim. W tym przypadku dane państwo członkowskie przekazuje każdego roku Komisji wykaz zawodów, dla których ustalono takie odstępstwo.

6. Niniejszy artykuł nie narusza obowiązujących układów zbiorowych lub praktyk stosowanych w odnośnych grupach zawodowych wobec pracowników o wysokich kwalifikacjach.

Artykuł 6

Liczba przyjmowanych osób

Niniejsza dyrektywa nie narusza prawa państwa członkowskiego do ustalania liczby obywateli państw trzecich, którzy wjeżdżają na jego terytorium w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

ROZDZIAŁ III

NIEBIESKA KARTA UE, PROCEDURA I PRZEJRZYŚĆ

Artykuł 7

Niebieska karta UE

1. Obywatelowi państwa trzeciego, który złożył wniosek i spełnia wymogi określone w art. 5 i której wniosek właściwe organy rozpatrzyły pozytywnie zgodnie z art. 8, wydaje się niebieską kartę UE.

Dane państwo członkowskie zapewnia temu obywatelowi państwa trzeciego wszelkie ułatwienia, tak by mógł on otrzymać wymagane wizy.

2. Państwa członkowskie ustalają standardowy okres ważności niebieskiej karty UE, wynoszący od roku do czterech lat. Jeżeli umowa o pracę obejmuje okres krótszy, to okres, na który wydaje się niebieską kartę UE lub o który przedłuża się jej ważność, jest równy okresowi dłuższemu o trzy miesiące od okresu obowiązywania umowy o pracę.

3. Do wydawania niebieskiej karty UE właściwe organy państwa członkowskiego stosują jednolity wzór ustanowiony w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002. Zgodnie z lit. a) ppkt 7.5–9 załącznika do powyższego rozporządzenia państwa członkowskie podają na niebieskiej karcie UE warunki dostępu do rynku pracy w art. 12 ust. 1 niniejszej dyrektywy. W zezwoleniu na pobyt, w pozycji „rodzaj zezwolenia”, państwa członkowskie wpisują „Niebieska Karta UE”.

4. Posiadacze niebieskiej karty UE są w okresie jej ważności uprawnieni do:

- wjazdu, ponownego wjazdu i pobytu na terytorium państwa członkowskiego, które wydało niebieską kartę UE;
- korzystania z praw przyznanych na mocy niniejszej dyrektywy.

Artykuł 8

Podstawy odmowy

1. Państwa członkowskie odrzucają wniosek o niebieską kartę UE, jeżeli wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 5 lub jeżeli przedstawione dokumenty zostały uzyskane w wyniku oszustwa albo zostały podrobione lub przerebione.

2. Przed podjęciem decyzji w sprawie wniosku o niebieską kartę UE, a także podczas rozpatrywania wniosków o przedłużenie okresu jej ważności lub wniosków o zezwolenia przewidziane w art. 12 ust. 1 i 2 w trakcie pierwszych dwóch lat legalnego zatrudnienia posiadacza niebieskiej karty UE państwa członkowskie mogą zbadać sytuację na swoim rynku pracy i zastosować krajowe procedury w zakresie wymogów umożliwiających obsadzanie wolnych stanowisk pracy.

Państwo członkowskie może sprawdzić, czy określone wolne stanowisko pracy nie może zostać obsadzone przez pracowników krajowych lub wspólnotowych lub przez obywateli państw trzecich, którzy posiadają prawo pobytu w tym państwie członkowskim i są już obecni na jego rynku pracy na mocy prawa wspólnotowego lub krajowego, przez rezydentów długoterminowych WE, którzy wyrażają chęć przeniesienia się do tego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji zgodnie z rozdziałem III dyrektywy 2003/109/WE.

3. Wniosek o niebieską kartę UE może zostać uznany za niedopuszczalny także z powodów wynikających z art. 6.

4. Państwa członkowskie mogą odrzucić wniosek o niebieską kartę UE, aby zagwarantować etyczną rekrutację w sektorach cierpiących na niedobór wykwalifikowanych pracowników w krajach pochodzenia.

5. Państwa członkowskie mogą odrzucić wniosek o niebieską kartę UE, jeżeli na pracodawcę nałożono sankcje zgodnie z prawem krajowym za pracę nierejestrowaną lub nielegalne zatrudnienie.

Artykuł 9

Wycofanie niebieskiej karty UE lub odmowa przedłużenia okresu jej ważności

1. Państwa członkowskie wycofują niebieską kartę UE wydaną na podstawie niniejszej dyrektywy lub odmawiają przedłużenia okresu jej ważności w następujących przypadkach:

- a) jeżeli karta została uzyskana w wyniku oszustwa albo została podrobiona lub przerobiona;
- b) jeżeli stwierdzono, że posiadacz karty nie spełniał lub już nie spełnia warunków wjazdu i pobytu ustanowionych w niniejszej dyrektywie lub przebywa na terenie danego państwa członkowskiego w celach innych niż te, dla których uzyskał zezwolenie na pobyt;
- c) jeżeli posiadacz karty nie przestrzega ograniczeń określonych w art. 12 ust. 1 i 2 oraz art. 13.

2. Braku powiadomienia przewidzianego w art. 12 ust. 2 akapit drugi oraz art. 13 ust. 4 nie uznaje się za dostateczny powód wycofania niebieskiej karty UE lub odmowy przedłużenia okresu jej ważności, jeżeli jej posiadacz jest w stanie wykazać, że powiadomienie to nie zostało dostarczone do właściwego organu z powodów niezależnych od woli posiadacza.

3. Państwa członkowskie mogą wycofać niebieską kartę UE wydaną na podstawie niniejszej dyrektywy lub odmówić przedłużenia okresu jej ważności w następujących przypadkach:

- a) gdy jest to podyktowane względami związanymi z porządkiem publicznym, bezpieczeństwem publicznym lub zdrowiem publicznym;
- b) jeżeli posiadacz niebieskiej karty UE nie posiada środków, które wystarczą mu do utrzymania siebie oraz, w stosownych przypadkach, członków swojej rodziny, bez korzystania z systemu pomocy społecznej danego państwa członkowskiego. Państwa członkowskie dokonują oceny tych środków pod kątem ich rodzaju i regularności ich wpływu, przy czym mogą wziąć pod uwagę poziom krajowego wynagrodzenia minimalnego, rent i emerytur, a także liczbę członków rodziny zainteresowanej osoby. Ocena taka nie może być przeprowadzana w okresie braku zatrudnienia, o którym mowa w art. 13;
- c) jeżeli dana osoba nie dostarczy swojego adresu;
- d) jeżeli posiadacz niebieskiej karty UE złoży wniosek o pomoc socjalną, pod warunkiem że zainteresowane państwo członkowskie odpowiednio wcześniej poinformowało go o tym na piśmie.

Artykuł 10

Wnioski o przyjęcie

1. Państwa członkowskie ustalają, czy wnioski o niebieską kartę UE powinni sporządzać obywatele państw trzecich, czy ich pracodawcy.

2. Wniosek jest rozpatrywany i analizowany wtedy, gdy dany obywatel państwa trzeciego przebywa poza terytorium państwa członkowskiego, przez które chce zostać przyjęty, lub wtedy, gdy przebywa już na jego terytorium na podstawie ważnego zezwolenia na pobyt lub krajowej wizy długoterminowej.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2, państwo członkowskie może zaakceptować, zgodnie ze swoim ustawodawstwem krajowym, wniosek złożony przez obywatela państwa trzeciego, który nie posiada ważnego zezwolenia na pobyt, ale który legalnie przebywa na ich terytorium.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2, państwo członkowskie może przyjąć przepis, że wniosek może być złożony jedynie spoza jego terytorium, pod warunkiem że takie ograniczenia, dotyczące wszystkich obywateli państw trzecich albo określonych ich kategorii, są już zawarte w obowiązującym prawie krajowym w momencie przyjęcia niniejszej dyrektywy.

Artykuł 11

Zabezpieczenia proceduralne

1. Właściwe organy państw członkowskich podejmują decyzję w sprawie kompletnego wniosku o wydanie niebieskiej karty UE i w jak najkrótszym terminie, a najpóźniej w terminie 90 dni od daty złożenia wniosku, zawiadamiają o niej wnioskodawcę na piśmie zgodnie z procedurami zawiadamiania przewidzianymi w prawie krajowym danego państwa członkowskiego.

Wszelkie konsekwencje niepodjęcia decyzji przed upływem terminu przewidzianego w akapicie pierwszym określone są w prawie krajowym odpowiedniego państwa członkowskiego.

2. Jeżeli informacje lub dokumenty, które przedstawiono na poparcie wniosku, są niewystarczające, właściwe organy zawiadamiają wnioskodawcę o tym, jakie dodatkowe informacje są wymagane, oraz ustalają rozsądny termin ich dostarczenia. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, wstrzymuje się do czasu otrzymania przez właściwe organy wymaganych dodatkowych informacji lub dokumentów. Jeżeli dodatkowe informacje lub dokumenty nie zostaną dostarczone w wyznaczonym terminie, wniosek może zostać odrzucony.

3. O odrzuceniu wniosku o niebieską kartę UE, o odmowie przedłużenia okresu ważności takiej karty lub o jej wycofaniu zawiadamia się na piśmie obywatela państwa trzeciego oraz, w odpowiednich przypadkach, jego pracodawcę zgodnie z procedurami zawiadamiania przewidzianymi przez odpowiednie prawo krajowe; od takiej decyzji można wnieść środek zaskarżenia w danym państwie członkowskim zgodnie z prawem krajowym. W zawiadomieniu podaje się uzasadnienie decyzji oraz pouczenie o możliwych procedurach zaskarżenia i ostatecznym terminie zaskarżenia.

ROZDZIAŁ IV

PRAWA

Artykuł 12

Dostęp do rynku pracy

1. W ciągu pierwszych dwóch lat legalnego zatrudnienia posiadacza niebieskiej karty UE w danym państwie członkowskim jego dostęp do rynku pracy ogranicza się do wykonywania za wynagrodzeniem pracy spełniającej warunki przyjęcia określone w art. 5. Po tych pierwszych dwóch latach państwa członkowskie mogą przyznać danym osobom prawa w zakresie dostępu do pracy wymagającej wysokich kwalifikacji równe prawom obywateli tych państw.

2. W ciągu pierwszych dwóch lat legalnego zatrudnienia posiadacza niebieskiej karty UE w danym państwie członkowskim zmiany pracodawcy wymagają uzyskania uprzedniego pisemnego zezwolenia właściwych organów państwa członkowskiego pobytu, zgodnie z procedurami krajowymi oraz z terminami określonymi w art. 11 ust. 1. Zmiany, które mają wpływ na warunki przyjęcia, wymagają uprzedniego powiadomienia o nich lub – jeżeli tak stanowi prawo krajowe – uprzedniego zezwolenia.

Po tych pierwszych dwóch latach, gdy zainteresowane państwo członkowskie nie korzysta z możliwości ustanowionej w ust. 1 w odniesieniu do równego traktowania, dana osoba powiadamia, zgodnie z procedurami krajowymi, właściwe organy państwa członkowskiego pobytu o zmianach, które mają wpływ na warunki określone w art. 5.

3. Państwa członkowskie mogą utrzymać ograniczenia w zakresie dostępu do zatrudnienia w przypadku, gdy funkcje związane z wykonywaniem tego zatrudnienia wiążą się, choćby sporadycznie, z wykonywaniem władzy publicznej oraz odpowiedzialnością za zabezpieczenie ogólnych interesów państwa, jeżeli, zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi lub wspólnotowymi, taka działalność zastrzeżona jest dla obywateli tego państwa.

4. Państwa członkowskie mogą utrzymać ograniczenia w zakresie dostępu do zatrudnienia w przypadku, gdy funkcje związane z wykonywaniem tego zatrudnienia, zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi lub wspólnotowymi, zastrzeżone są dla obywateli danego państwa członkowskiego, obywateli UE lub państw EOG.

5. Niniejszy artykuł stosuje się bez uszczerbku dla zasady preferencji wspólnotowej wyrażonej w odpowiednich przepisach aktów przystąpienia z roku 2003 i roku 2005, w szczególności w odniesieniu do praw obywateli zainteresowanych państw członkowskich w zakresie dostępu do rynku pracy.

Artykuł 13

Czasowy brak zatrudnienia

1. Brak zatrudnienia nie stanowi sam w sobie powodu do wycofania niebieskiej karty UE, chyba że okres braku zatrudnienia przekracza trzy kolejne miesiące lub wystąpi więcej niż raz w okresie ważności niebieskiej karty UE.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, posiadaczowi niebieskiej karty UE zezwala się na poszukiwanie pracy i podejmowanie jej na warunkach określonych w art. 12.

3. Państwa członkowskie zezwalają posiadaczowi niebieskiej karty UE na pozostanie na ich terytorium do czasu uzyskania niezbędnego zezwolenia na mocy art. 12 ust. 2 lub decyzji o odmowie jego udzielenia. Powiadomienie przewidziane w art. 12 ust. 2 automatycznie kończy okres braku zatrudnienia.

4. Posiadacz niebieskiej karty UE powiadamia właściwe organy państwa członkowskiego pobytu zgodnie z odpowiednimi procedurami krajowymi o rozpoczęciu okresu braku zatrudnienia.

Artykuł 14

Równe traktowanie

1. Posiadacze niebieskiej karty UE traktowani są na równi z obywatelami państwa członkowskiego, które wydało niebieską kartę, w zakresie:

- a) warunków pracy, w tym wynagrodzenia i zwolnienia, jak również wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy;
- b) wolności stowarzyszania się i zrzeszania się oraz członkostwa w organizacjach reprezentujących pracowników lub pracodawców lub też we wszelkich organizacjach, których członkowie wykonują określony zawód, w tym w zakresie świadczeń przyznawanych przez takie organizacje, bez uszczerbku dla krajowych przepisów dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego;
- c) kształcenia i szkolenia zawodowego;
- d) uznawania dyplomów, świadectw i innych kwalifikacji zawodowych zgodnie z odpowiednimi procedurami krajowymi;
- e) przepisów prawa krajowego dotyczących działań zabezpieczenia społecznego określonych w rozporządzeniu (EWG) nr 1408/71. Przepisy szczególne zawarte w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 859/2003 stosuje się odpowiednio;
- f) nie naruszając obowiązujących umów dwustronnych, wypłaty nabytych ustawowych świadczeń emerytalnych uzależnionych od dochodów według stawek określonych przez prawo państwa członkowskiego lub państw członkowskich zobowiązanych do wypłaty świadczeń, w przypadku przeniesienia się do państwa trzeciego;
- g) dostępu do towarów i usług oraz zaopatrzenia w powszechnie dostępne towary i usługi, w tym dostępu do procedur uzyskiwania praw do lokali mieszkalnych, a także do usług informacyjnych i usług w zakresie poradnictwa świadczonych przez urzędy pracy;
- h) swobodnego dostępu do całego terytorium danego państwa członkowskiego z zachowaniem ograniczeń określonych w prawie krajowym.

2. W odniesieniu do ust. 1 lit. c) i g) zainteresowane państwa członkowskie mogą ograniczyć równe traktowanie w zakresie dotacji i kredytów przeznaczonych na studiowanie i utrzymanie lub innych dotacji i kredytów odnoszących się do kształcenia na poziomie średnim i wyższym oraz szkolenia zawodowego, a także procedur uzyskiwania praw do lokali mieszkalnych.

W odniesieniu do ust. 1 lit. c):

- a) dostęp do kształcenia na poziomie wyższym i pomaturalnym może podlegać szczególnym warunkom zgodnie z prawem krajowym;
- b) zainteresowane państwo członkowskie może ograniczyć równe traktowanie do przypadków, w których zarejestrowane lub zwykle miejsce zamieszkania posiadacza niebieskiej karty UE lub członka jego rodziny, dla którego występuje on o świadczenia, położone jest na jego terytorium.

Przepisy ust. 1 lit. g) nie naruszają swobody osób do wyboru umów zgodnie z prawem wspólnotowym i krajowym.

3. Prawo do równego traktowania określone w ust. 1 nie narusza prawa państw członkowskich do wycofania niebieskiej karty UE lub do odmowy przedłużenia okresu jej ważności zgodnie z art. 9.

4. W przypadku gdy posiadacz niebieskiej karty UE przenosi się do drugiego państwa członkowskiego zgodnie z art. 18, a nie została jeszcze podjęta pozytywna decyzja w sprawie wydania niebieskiej karty UE, państwa członkowskie mogą ograniczyć równe traktowanie w dziedzinach wyszczególnionych w ust. 1, z wyjątkiem lit. b) i d). Jeżeli w tym okresie państwa członkowskie zezwolą wnioskodawcy na podjęcie pracy, traktuje się go na równi z obywatelami tego drugiego państwa członkowskiego we wszystkich dziedzinach objętych ust. 1.

Artykuł 15

Członkowie rodziny

1. Dyrektywę 2003/83/WE stosuje się z uwzględnieniem odstępstw ustanowionych w niniejszym artykule.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 i art. 8 dyrektywy 2003/86/WE, łączenie rodzin nie zależy od tego, czy spełniony jest wymóg, by istniały uzasadnione przypuszczenia, że posiadacz niebieskiej karty UE uzyska prawo stałego pobytu, ani od tego, czy upłynął minimalny okres pobytu posiadacza niebieskiej karty.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 akapit pierwszy oraz art. 7 ust. 2 dyrektywy 2003/86/WE, warunki i środki dotyczące integracji, mogą być stosowane jedynie od momentu, w którym osoba, o której mowa, uzyskała prawo do łączenia rodzin.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 ust. 4 akapit pierwszy dyrektywy 2003/86/WE, jeżeli spełnione są warunki łączenia rodzin, zezwolenia na pobyt dla członków rodziny przyznawane są najpóźniej w terminie sześciu miesięcy od daty złożenia wniosku.

5. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 2 i 3 dyrektywy 2003/86/WE, okres ważności zezwolenia na pobyt dla członków rodziny jest taki sam jak zezwolenia na pobyt wydanego dla posiadacza niebieskiej karty UE, o ile okres ważności ich dokumentów podróży na to zezwala.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 14 ust. 2 zdanie drugie dyrektywy 2003/86/WE, państwa członkowskie nie stosują żadnych ograniczeń czasowych w odniesieniu do dostępu do rynku pracy.

Niniejszy ustęp stosuje się od dnia 19 grudnia 2011 r.

7. Na zasadzie odstępstwa od art. 15 ust. 1 dyrektywy 2003/86/WE, przy obliczaniu pięcioletniego okresu pobytu niezbędnego do uzyskania niezależnego zezwolenia na pobyt można uwzględnić okres pobytu w innych państwach członkowskich.

8. Jeżeli państwo członkowskie korzysta z możliwości przewidzianej w ust. 7, przepisy ustanowione w art. 16 niniejszej dyrektywy dotyczące łączenia okresów pobytu posiadacza niebieskiej karty UE w różnych państwach członkowskich stosuje się odpowiednio.

Artykuł 16

Przyznawanie statusu długoterminowych rezydentów WE posiadaczom niebieskiej karty UE

1. Dyrektywę 2003/109/WE stosuje się z uwzględnieniem odstępstw ustanowionych w niniejszym artykule.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/109/WE, posiadacz niebieskiej karty UE, który skorzystał z możliwości przewidzianej w art. 18 niniejszej dyrektywy, może łączyć okresy pobytu w różnych państwach członkowskich w celu sprostania wymogowi dotyczącemu długości pobytu, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) pięć lat legalnego i nieprzerwanego pobytu na terytorium Wspólnoty na podstawie niebieskiej karty UE; oraz
- b) legalny i nieprzerwany pobyt przez okres dwóch lat bezpośrednio poprzedzających złożenie odnośnego wniosku na podstawie niebieskiej karty UE na terytorium państwa członkowskiego, w którym złożono wniosek o zezwolenie na pobyt długoterminowego rezydenta WE.

3. Do celów obliczenia okresu legalnego i nieprzerwanego pobytu we Wspólnocie i na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2003/109/WE, okresy nieobecności na terytorium Wspólnoty nie przerywają okresu, o którym mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu, jeżeli są krótsze niż dwanaście następujących po sobie miesięcy, a łącznie nie przekraczają osiemnastu miesięcy w okresie, o którym mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu. Niniejszy ustęp ma zastosowanie także w przypadkach, w których posiadacz niebieskiej karty UE nie skorzystał z możliwości przewidzianej w art. 18.

4. W drodze odstępstwa od art. 9 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2003/109/WE, państwa członkowskie przedłużają do 24 następujących po sobie miesięcy okres nieobecności poza terytorium Wspólnoty, do którego uprawnieni są: długoterminowy rezydent WE będący posiadaczem długoterminowego zezwolenia na pobyt opatrzonego uwagą, o której mowa w art. 17 ust. 2, lub członkowie jego rodziny, którym przyznano status długoterminowego rezydenta UE.

5. Odstępstwa od dyrektywy 2003/109/WE określone w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu mogą być ograniczone do przypadków, w których obywatel państwa trzeciego jest w stanie wykazać, że opuścił terytorium Wspólnoty w celu wykonywania działalności gospodarczej na cudzy lub własny rachunek lub w celu podjęcia służby ochotniczej lub nauki w swoim kraju pochodzenia.

6. Artykuł 14 ust. 1 lit. f) i art. 15 mają, w odpowiednich przypadkach, w dalszym ciągu zastosowanie do posiadaczy długoterminowego zezwolenia na pobyt opatrzonego uwagą, o której mowa w art. 17 ust. 2, po tym, kiedy posiadacz niebieskiej karty UE stał się rezydentem długoterminowym WE.

Artykuł 17

Długoterminowe zezwolenie na pobyt

1. Posiadaczom niebieskiej karty UE spełniającym warunki nabycia statusu długoterminowego rezydenta WE określone w art. 16 niniejszej dyrektywy wydaje się zezwolenie na pobyt zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1030/2002.

2. W zezwoleniu na pobyt, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w pozycji „Uwagi”, państwa członkowskie wpisują: „Poprzednio posiadacz niebieskiej karty UE”.

ROZDZIAŁ V

POBYT W INNYM PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM

Artykuł 18

Warunki

1. Osoba legalnie przebywająca przez osiemnaście miesięcy w pierwszym państwie członkowskim na podstawie niebieskiej karty UE oraz członkowie jej rodziny mogą – na warunkach określonych w niniejszym artykule – przenieść się do państwa członkowskiego innego niż pierwsze państwo członkowskie w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

2. Jak najszybciej i nie później niż w terminie jednego miesiąca od przybycia na terytorium drugiego państwa członkowskiego posiadacz niebieskiej karty UE lub jego pracodawca składa właściwym organom tego państwa członkowskiego wniosek o niebieską kartę UE oraz przedkłada wszelkie dokumenty potwierdzające spełnienie względem drugiego państwa członkowskiego warunków określonych w art. 5. Drugie państwo członkowskie może postanowić, zgodnie z prawem krajowym, że wnioskodawca nie może wykonywać pracy do momentu wydania pozytywnej decyzji w sprawie wniosku przez jego właściwy organ.

3. Wniosek może być również składany we właściwych organach drugiego państwa członkowskiego, podczas gdy posia-

dacz niebieskiej karty UE w dalszym ciągu zamieszkuje na terytorium pierwszego państwa członkowskiego.

4. Zgodnie z procedurami określonymi w art. 11 drugie państwo członkowskie rozpatruje wniosek i informuje wnioskodawcę i pierwsze państwo członkowskie na piśmie, że postanowiło albo:

a) wydać niebieską kartę UE oraz zezwolić wnioskodawcy na pobyt na swoim terytorium w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 7–14 i wymogi określone w niniejszym artykule; albo

b) odmówić wydania niebieskiej karty UE oraz, zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym, w tym procedurami wydalenia, zobowiązać wnioskodawcę i członków jego rodziny do opuszczenia terytorium tego państwa, jeżeli nie spełniono wymogów określonych w niniejszym artykule. Pierwsze państwo członkowskie niezwłocznie i bez formalności dokonuje readmisji posiadacza niebieskiej karty UE i członków jego rodziny. Dotyczy to także przypadków, w których podczas rozpatrywania wniosku upłynął termin ważności niebieskiej karty wydanej przez pierwsze państwo członkowskie lub niebieska karta została cofnięta. Po readmisji stosuje się art. 13.

5. Jeżeli w trakcie procedury upłynął termin ważności niebieskiej karty UE wydanej przez pierwsze państwo członkowskie, państwa członkowskie mogą – jeżeli wymaga tego prawo krajowe – wydawać tymczasowe krajowe zezwolenia na pobyt lub równoważne im zezwolenia, na podstawie których wnioskodawca będzie mógł legalnie pozostać na ich terytorium do czasu podjęcia decyzji w sprawie wniosku przez właściwe organy.

6. Wnioskodawca lub jego pracodawca może ponosić odpowiedzialność za koszty związane z powrotem i readmisją posiadacza niebieskiej karty UE i członków jego rodziny na mocy ust. 4 lit. b), w tym w odpowiednich przypadkach poprzez zwrot kosztów poniesionych ze środków publicznych.

7. Wykonując przepisy niniejszego artykułu, państwa członkowskie mogą nadal stosować ustaloną liczbę przyjmowanych osób, o której mowa w art. 6.

8. Począwszy od drugiego razu, kiedy posiadacz niebieskiej karty UE oraz, w stosownych przypadkach, członkowie jego rodziny korzystają z możliwości przeniesienia się do innego państwa członkowskiego na mocy niniejszego rozdziału, „pierwsze państwo członkowskie” jest rozumiane jako państwo członkowskie, z którego osoba ta się przenosi, a „drugie państwo członkowskie” – jako państwo członkowskie, w którym składa się wniosek o zezwolenie na pobyt.

Artykuł 19

Pobyt członków rodziny w drugim państwie członkowskim

1. Jeżeli posiadacz niebieskiej karty UE przenosi się do drugiego państwa członkowskiego zgodnie z art. 18, oraz jego rodzina już istniała w pierwszym państwie członkowskim, członkowie rodziny mogą mu towarzyszyć lub dołączyć do niego.

2. Nie później niż w terminie jednego miesiąca od daty przybycia na terytorium drugiego państwa członkowskiego, członek rodziny, o którym mowa, lub posiadacz niebieskiej karty UE, składają właściwym organom tego państwa członkowskiego, zgodnie z przepisami krajowymi, wniosek o zezwolenie na pobyt jako członka rodziny.

W przypadkach gdy ważność zezwolenia na pobyt wydanego członkom rodziny przez pierwsze państwo członkowskie upływa w trakcie tej procedury lub nie uprawnia dłużej posiadacza do legalnego pobytu na terytorium drugiego państwa członkowskiego, państwa członkowskie zezwalają tym osobom na pozostanie na swoim terytorium i, jeżeli to konieczne, wydają im w tym celu tymczasowe krajowe zezwolenia na pobyt lub równoważne zezwolenia, na podstawie których wnioskodawcy mogą legalnie pozostawać na terytorium tych państw członkowskich wraz z posiadaczem niebieskiej karty UE do czasu, gdy właściwe organy drugiego państwa członkowskiego podejmą decyzję w sprawie wniosku.

3. Drugie państwo członkowskie może żądać od zainteresowanych członków rodziny, aby do wniosku o wydanie zezwolenia na pobyt dołączyli:

- a) zezwolenie na pobyt z pierwszego państwa członkowskiego oraz ważny dokument podróży lub ich uwierzytelnione odpisy, a także wizę, jeżeli jest wymagana;
- b) dowody potwierdzające, że przebywali jako członkowie rodziny posiadacza niebieskiej karty UE w pierwszym państwie członkowskim;
- c) dowody potwierdzające, że posiadają w drugim państwie członkowskim ubezpieczenie zdrowotne obejmujące wszystkie rodzaje ryzyka lub że posiadacz niebieskiej karty zapewnia im takie ubezpieczenie.

4. Drugie państwo członkowskie może zażądać od posiadacza niebieskiej karty UE przedstawienia dowodów na to, że:

- a) ma zakwaterowanie uznawane za normalne dla porównywalnej rodziny w tym samym regionie i spełniające ogólne standardy w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa danego państwa członkowskiego;
- b) ma stabilne i regularne środki, które wystarczają na utrzymanie tej osoby oraz członków jej rodziny, bez korzystania z systemu pomocy społecznej danego państwa członkowskiego. Państwa członkowskie dokonują oceny tych środków pod kątem ich rodzaju i regularności ich wpływu, przy czym mogą wziąć pod uwagę poziom krajowego wynagrodzenia minimalnego, rent i emerytur, a także liczbę członków rodziny.

5. Odstępstwa przedstawione w art. 15 mają w dalszym ciągu zastosowanie odpowiednio.

6. W przypadku gdy rodzina nie istniała jeszcze w pierwszym państwie członkowskim, zastosowanie ma art. 15.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 20

Środki wykonawcze

1. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wszelkich środkach ustawowych lub wykonawczych przyjętych w odniesieniu do art. 6, art. 8 ust. 2 i art. 18 ust. 6.

Państwa członkowskie, które korzystają z przepisów art. 8 ust. 4, zgłaszają Komisji i pozostałym państwom członkowskim właściwie uzasadnioną decyzję, wskazując państwa i sektory, których to dotyczy.

2. Co roku, a za pierwszym razem nie później niż dnia 19 czerwca 2013 r., państwa członkowskie przekazują Komisji, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 862/2007, dane statystyczne dotyczące liczby obywateli państw trzecich, którym przyznano niebieską kartę UE, oraz, w miarę możliwości, liczbę obywateli państw trzecich, którym przedłużono okres ważności niebieskiej karty UE lub ją cofnięto, w poprzednim roku kalendarzowym, podając ich obywatelstwo oraz, w miarę możliwości, zawody. Przekazują również w taki sam sposób dane statystyczne dotyczące przyjętych członków rodziny, z wyjątkiem informacji o ich zawodzie. Dane dotyczące posiadaczy niebieskiej karty UE oraz członków ich rodzin przyjętych zgodnie z przepisami art. 18, 19 i 20 zawierają dodatkowo, w miarę możliwości, informację o państwie członkowskim, w którym znajdowało się poprzednie miejsce pobytu tych osób.

3. Do celów wdrożenia art. 5 ust. 3 oraz, w stosownych przypadkach, art. 5 ust. 5, przywołuje się dane Komisji (Eurostatu) oraz, w stosownych przypadkach, dane krajowe.

Artykuł 21

Sprawozdania

Co trzy lata, a za pierwszym razem nie później niż dnia 19 czerwca 2014 r., Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy w państwach członkowskich, w szczególności w odniesieniu do oceny skutków przepisów art. 3 ust. 4, art. 5 i 18, oraz proponuje wszelkie niezbędne zmiany.

Komisja ocenia w szczególności przydatność prognozy wynagrodzenia określonego w art. 5 oraz odstępstw ustanowionych w tym artykule, uwzględniając między innymi różnicowanie sytuacji gospodarczej, sektorowej i geograficznej państw członkowskich.

Artykuł 22

Punkty kontaktowe

1. Państwa członkowskie wyznaczają punkty kontaktowe odpowiedzialne za odbiór i przekazywanie informacji, o których mowa w art. 16, 18 i 20.

2. Państwa członkowskie zapewniają właściwą współpracę w zakresie wymiany informacji i dokumentacji, o których mowa w ust. 1.

*Artykuł 23***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 19 czerwca 2011 r. Niezwłocznie informują o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposoby, w jakie dokonuje się takiego odesłania, określają państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 24***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 25***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich, zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Sporządzono w Brukseli, dnia 25 maja 2009 r.

W imieniu Rady

J. ŠEBESTA

Przewodniczący
